

Wien den 30.juni 2009

Nyt fra OSCE-missionen

Drøftelser om Europæisk Sikkerhed

Ruslands udenrigsminister Lavrov præsenterede ved OSCE's Årlige Sikkerhedsgennemgangskonference den 23. - 24. juni 2009 en udbygget version af præsident Medvedevs tanker om en ny europæisk sikkerhedsstruktur. Lavrov oplyste herunder, at forslaget tog sigte på at få vedtaget en juridisk bindende traktat omfattende hele OSCE-området for dermed at skabe et fælles sikkerhedsgrundlag for samtlige 56 lande. Traktaten skulle både indeholde en række grundlæggende principper for mellemstatslige relationer og fungere som en paraply for en række andre forpligtelser, såvel nye som eksisterende. Det blev understreget, at hensigten ikke var at underminere hverken bestående aftaler eller organisationer, ej heller OSCE eller NATO. Tværtimod ville Rusland inddrage de eksisterende sikkerhedsorganisationer i forhandlingerne og som parter i traktaten, ligesom man ønskede Traktaten om Konventionelle styrker i Europa (CFE-traktaten) og andre våbenkontrolaftaler opretholdt. I sidste ende var det helt centrale spørgsmål ifølge Lavrov, om staterne var rede til at acceptere principperne om sikkerhedens udelelighed (ingen stat må fremme sin egen sikkerhed på bekostning af andres) og respekt for territorial integritet som retligt bindende forpligtelser.

Lavrovs præsentation dannede optakt til et uformelt OSCE-udenrigsministermøde på Korfu den 27. - 28. juni 2009, hvor emnet var europæisk sikkerhed i bred forstand og herunder især præsident Medvedevs forslag. Bortset fra Belarus var der ingen støtte til det russiske forslag, men villighed til åben og bred dialog i OSCE-regi om europæisk sikkerhed, herunder om nye emner såsom klimaforandringer og energisikkerhed. Fra de vestlige landes side og herunder af Danmark blev det understreget, at formålet med den kommende dialog i første række var at nå frem til en styrkelse af eksisterende forpligtelser og en forbedring af eksisterende institutioner og instrumenter. Der var bred opbakning til ønsket om, at dialogen primært burde føres i OSCE på grund af organisationens vidtspændende medlemskreds ("fra Vancouver til Vladivostok") og brede sikkerhedsopfattelse, omfattende såvel "hård" som "blød" sikkerhed. Der opnåedes enighed om at arbejde videre med sagen i OSCE i Wien med henblik på evt. at træffe beslutning på det ordinære OSCE-udenrigsministermødet i Athen til december om en mere formel forhandlingsproces.

Georgien – status

Eftersom det som følge af manglende russisk tilslutning ikke er lykkedes at opnå konsensus om en fortsat OSCE-tilstedeværelse i Georgien, lukker OSCE's mission med udgangen af juni 2009, hvor også OSCE's militære monitoreringsoperation udløber. OSCE har siden 1992 haft en feltmission i Georgien, der har gennemført aktiviteter med et vidt spænd fra konfliktforebyggelse, demokratisering, menneskerettigheder, retssikkerhed, miljø og økonomisk genopbygning. Chefen for OSCE-missionen i Georgien, ambassadør Hakala afgav den 11. juni et afsluttende indlæg i OSCE's Permanente Råd, hvor hun bl.a. påpegede, at man med nedlukningen af OSCE-missionen og monitoreringsoperationen mister adgang til Sydossetien samt en værdifuld daglig militær monitorering af konfliktområdet langs den sydossetiske udbryderregion. Med nedlukningen af UNOMIG i Abkhasien bliver EU's monitoreringsmission nu eneste tilbageværende internationale mission i Georgien men uden adgang til Abkhasien og Sydossetien. OSCE's Højkommissær for Nationale Mindretal og OSCE's kontor for demokratiske institutioner og menneskerettigheder (ODIHR) vil dog fortsætte en række aktiviteter i Georgien, men ikke i udbryderregionerne og i mindre omfang pga. den manglende assistance, som feltmissionen tidligere har kunnet yde. Det er forventningen, at OSCE også fortsat vil være repræsenteret under Genève-drøftelserne sammen med FN og EU og samtlige af konfliktens parter, hvor man bl.a. drøfter spørgsmål om konfliktforebyggelsestiltag, humanitær assistance og situationen for internt fordrevne.

OSCE's Økonomiske og Miljømæssige Forum

Anden del af årets Økonomiske og Miljømæssige Forum blev afholdt i Athen den 18.-20. maj (første del gennemførtes i Wien i januar og er omtalt i missionens nyhedsbrev af 4. februar). Emnet var "Styring af migration og dennes forbindelser til økonomisk, social og miljømæssig politik, til gavn for stabilitet og sikkerhed i OSCE-regionen". Der var under sessionerne en lang række oplæg fra eksperter fra især relevante internationale organisationer, koncentreret bl.a. om emner som den økonomiske krises virkning på migration, migration set i relation til udviklingspolitik og -bistand, menneskerettighedsaspekter, gennemførelsen af OSCE-forpligtelser med relation til migration, ligestillingspolitik i forbindelse med migration, miljømæssige aspekter af migration, herunder konsekvensen af klimaændringer, samt styrkelse af internationalt samarbejde på området, bl.a. vedrørende bekæmpelse af illegal migration og hermed forbunden kriminalitet (især menneskehandel). Der fremkom mange interessante og relevante synspunkter og oplysninger, og mødet tjente derfor til at skabe bevidsthed om en række spørgsmål i forbindelse med migration, som der både i OSCE, andre organisationer og nationalt vil blive arbejdet videre med.

Ved mødet annoncerede Kazakhstan, at næste års Økonomiske Forum foreslås at blive koncentreret om grænseadministration, sikkerhed for landtransport og fremme af

international vej- og togtransport. Der forhandles i øjeblikket om den nøjagtige udformning af en beslutning herom, der ventes truffet inden OSCE's sommerpause.

Seminar om retsstatsprincipper

OSCE's årlige seminar under den menneskelige dimension, der fandt sted fra den 12.-14. maj, omhandlede i år "Styrkelse af retssikkerheden i OSCE-regionen". Mødet beskæftigede sig dels med domstolenes forskellige funktioner og ansvar inden for den retslige sektor, dels spørgsmålet om torturforebyggelse, herunder særligt i forbindelse med tortur af anholdte under ophold på politistationer.

Fra dansk side deltog Rehabiliteringscenteret for Torturofre, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet. De danske indlæg omhandlede bl.a. vigtigheden af domstolenes uafhængighed samt anbefalinger til fremme af torturforebyggelse.

Møder i OSCE om bekæmpelse af hate crimes, diskrimination og intolerance

OSCE's kontor for demokratiske institutioner og menneskerettigheder (ODIHR) har i foråret arrangeret en række møder vedr. tolerance og ikke-diskrimination samt bekæmpelse af hate crimes. Det drejer sig om en rundbordsdrøftelse den 17. marts om bekæmpelse af anti-semitisme, lancering af ODIHR's praktiske guide for lovgivning vedr. hate crimes den 19. marts, en ekspertrundbordsdrøftelse den 20. marts om racisme i OSCE-regionen som markering af den internationale dag for bekæmpelse af racediskrimination, samt et ekspertmøde om bekæmpelse af hate crimes den 4.-5. maj. På møderne deltog fortrinsvist repræsentanter for civilsamfundet, internationale organisationer samt eksperter fra OSCE's deltagerstater.

Behovet for dataindsamling vedr. hate crimes blev flere gange understreget, eftersom dette kunne medvirke til at skabe større opmærksomhed omkring problemernes omfang, der igen kunne give grundlag for konkret handling f.eks. i form af lovgivningstiltag. Flere oplægsholdere pegede på den økonomiske krises negative indvirkning i form af øget diskrimination, fremmedhad og social udstødelse af udsatte grupper som f.eks. flygtninge og migranter.

Under lanceringen af ODIHR's praktiske guide for lovgivning vedr. hate crimes blev det påpeget, at lovgivning vedr. hate crimes tjener to formål: Dels sender det et klart budskab om, at samfundet ikke tolererer denne form for kriminalitet; dels er det et signal til ofrene og sårbare grupper om, at retsvæsenet vil yde dem beskyttelse. ODIHR's guide kan findes på ODIHR's hjemmeside for information vedr. tolerance og ikke-diskrimination, TANDIS: <http://tandis.odihr.pl>